

תוכן העניינים

11	מבוא
13	א. מבנה המיקודית
14	ב. מבנה שאלון בחינת הבגרות
16	ג. מענה על שאלות הבחינה
19	ד. טיפים ודגשים טכניים
21	חטיבה ראשונה: מסורת ומודרנה
23	פרק ראשון: תופעות המודרנה
23	א. הנאורות
28	ב. תנועות אידאולוגיות מודרניות
28	1. סוציאליזם
30	2. לאומיות
33	פרק שני: משברי המודרנה
33	א. המשטרים הטוטליטריים
34	א.1 קומוניזם
36	א.2 פשיזם
39	פרק שלישי: התמודדות העם היהודי עם אתגרי העת החדשה
39	א. מעמד היהודים בעת החדשה משלהי המאה ה-18 ועד ראשית המאה ה-20
39	א.1. השינוי במעמד המשפטי של היהודים בעת החדשה
39	א.1.1. השינוי במעמד המשפטי של היהודים במערב אירופה ומרכזה
40	• השינוי במעמד המשפטי של היהודים בצרפת
42	• השינוי במעמד המשפטי של היהודים במדינות גרמניה ובאוסטריה
43	א.2.1. השינוי במעמד המשפטי של היהודים בארצות האסלאם
43	• השינוי במעמד המשפטי של היהודים באלג'יריה
44	• השינוי במעמד המשפטי של היהודים באימפריה העות'מאנית

45	א.2. השפעת האמנציפציה על החברה היהודית
45	• ההשפעה על הפרט
47	• ההשפעה על הקהילה היהודית
48	ב. תנועת ההשכלה היהודית
48	ב.1. משה מנדלסון ותנועת ההשכלה
50	ב.2. יישום רעיונות ההשכלה
50	• מזרח אירופה - "ההשכלה מטעם"
51	• ארצות האסלאם - בתי הספר של "כל ישראל חברים" (כי"ח)
52	• תימן - הפולמוס בין הדרדעים לעקשים
53	ג. תנועות וזרמים יהודיים במאות ה-19 וה-20
53	ג.1. דרכים להתמודדות עם החילון, עם ההשתלבות בחברה הכללית ועם ההתבוללות
54	ג.2. המענה האורתודוקסי לגונוי ויחסו למודרנה ולתיקונים בדת
54	• הניאו-אורתודוקסיה
55	• הזרם האורתודוקסי
55	• החסידות
57	• הישיבות בליטא
59	• רבני הקהילות בארצות האסלאם
59	• טבלת השוואה מסכמת - המענה האורתודוקסי לגונוי ויחסו למודרנה ולתיקונים בדת
60	ד. התנועה הציונית
60	ד.1. מבשרי הציונות
60	• הרב יהודה אלקלעי
61	• הרב צבי הירש קלישר
62	ד.2. תנועת חיבת ציון
64	ד.3. התנועה הציונית בראשות הרצל
64	• בנימין זאב תיאודור הרצל
65	• הקונגרס הציוני
65	• זרמים בתנועה הציונית
66	• הציונות הדתית ותנועת המזרח"י
68	שאלות לתרגול החטיבה הראשונה

69	חטיבה שנייה: נאציזם ושואה
71	פרק ראשון: נאציזם
71	א. רקע
72	ב. האידאולוגיה הנאצית
74	ג. הנסיבות והגורמים שהביאו לעליית הנאצים לשלטון
75	ד. חיזוק והתרחבות המפלגה הנאצית טרם עליית הנאצים לשלטון
76	ה. דרכי עליית הנאצים לשלטון וביסוס השלטון
81	פרק שני: ייחודה של האנטישמיות הנאצית נגד היהודים ונגד היהדות
81	א. הזיקה בין האידאולוגיה הנאצית לאנטישמיות המודרנית והמסורתית
81	• אנטישמיות מסורתית
82	• אנטישמיות מודרנית
83	• אנטישמיות נאצית
85	פרק שלישי: המדיניות של גרמניה הנאצית נגד היהודים בין השנים 1933-1938
85	א. יישום האידאולוגיה הנאצית האנטי יהודית בשנים 1933-1938
88	ב. שנת המפנה וההסלמה: 1938
91	פרק רביעי: מלחמת העולם השנייה- 1939-1945
91	א. שלב א: 1939-1941
94	ב. שלב ב: 1941-1942
96	ג. שלב ג: 1942-1944
97	ד. שלב ד: 1945
101	פרק חמישי: גורל היהודים במלחמת העולם השנייה - השואה
101	א. גורל היהודים בארצות הכבושות בשנים 1939-1941
104	ב. הפתרון הסופי 1941-1945
109	ג. גורל היהודים בצפון אפריקה
109	ד. "חסידי אומות העולם"

111.....פרק שישי: התמודדות היהודים עם מציאות החיים בתקופת השואה

111 א. דילמות ודרכי התמודדות בתנאים תת-אנושיים

111 • האיברלייבן וקידוש החיים - המאבק לשמירה על צלם אנוש

111 • פעילות עזרה וסעד

112 • חינוך ותרבות

113 • חיי הדת

114 ב. התמודדות ההנהגה

114 ב.1. היודנרטים

114 ב.2. הנהגת רבנים

117 ג. התנגדות מזוינת לנאצים

117 ג.1. מרד מזוין בגטאות ובמחנות

117 • מרד בגטאות

120 • מרד במחנות

123.....פרק שביעי: שארית הפליטה - ניסיונות החזרה לחיים

123 א. מחנות העקורים וניסיונות השיקום

124 ב. תנועת "הבריחה" - ההעפלה לארץ ישראל

126.....שאלות לתרגול החטיבה השנייה

129.....**חטיבה שלישית: מיישוב הארץ להקמת מדינה בארץ ישראל**

131.....פרק ראשון: היישוב היהודי בארץ ישראל - משלהי המאה ה-19 ועד תום מלחמת העולם הראשונה

131 א. רקע

132 ב. היישוב החדש

132 ב.1. העלייה הראשונה

134 ב.2. העלייה השנייה

137 ב.3. גלי העלייה מתימן - בעליות הראשונה והשנייה

138 ג. בין מסורת לחידוש - סוגיות בשאלת אופיו של היישוב החדש

138 ג.1. פולמוס השמיטה

140	ג. ניסיונות לקירוב חילונים - מסע הרבנים למושבות
141	ד. היישוב היהודי במעבר משלטון עות'מאני לשלטון המנדט הבריטי
141	ד.1. הצהרת בלפור ומשמעותה
143	ד.2. המנדט הבריטי על ארץ ישראל
145	פרק שני: הלאומיות הערבית במזרח התיכון ובארץ ישראל - סוף המאה ה-19 ותחילת המאה ה-20
149	פרק שלישי: התפתחות הבית הלאומי היהודי בארץ ישראל
149	א. מוסדות היישוב היהודי בארץ ישראל - הגוש הדתי
149	א.1. מפלגת המזרח"י
150	א.2. מפלגת הפועל המזרח"י
152	ב. העלייה לארץ וההתיישבות בה
152	ב.1. החלוץ הדתי והקיבוץ הדתי
153	ג. העימות הערבי-יהודי עד מלחמת העולם השנייה
153	ג.1. המרד הערבי הגדול (מאורעות תרצ"ו-תרצ"ט)
155	ג.2. ועדת פיל - תוכנית החלוקה
157	ג.3. השפעת העימות הערבי-יהודי על היהודים בארץ ישראל
160	ג.4. התערערות מצב היהודים בארצות האסלאם
162	ד. מדינה בדרך - היישוב היהודי בארץ ישראל 1945-1947
162	ד.1. מאבק היישוב היהודי במדיניות הבריטית
162	ד.1.1. המאבק בהגבלות על ההתיישבות
163	ד.1.2. המאבק על העלייה - ההעפלה
164	ד.1.3. המאבק הצבאי - תנועת המרי העברי ופירוקה
168	ד.2. מסירת המנדט לאו"ם
169	שאלות לסיכום החטיבה השלישית

171 **חטיבה רביעית: מדינת ישראל**

173..... **פרק ראשון: הקמת מדינת ישראל**

173 א. מלחמת העצמאות - שלב א: מול ערביי ישראל

173 א.1. מבוא

174 א.2. הכוחות הלוחמים בשלב א.

175 א.3. מוקדי לחימה עיקריים

179 א.4. המעבר להתקפה - תוכנית ד'

182 ב. ההכרזה על הקמת המדינה

182 ב.1. לבטים ולחצים ערב הכרזת העצמאות

184 ב.2. שיקולים בעד ונגד ההכרזה על הקמת המדינה

186 ב.3. טקס הכרזת העצמאות

187 ג. מלחמת העצמאות שלב ב

188 ד. תוצאות המלחמה

188 ד.1. הסכמי שביתת הנשק וקביעת גבולות המדינה

189 ד.2. פליטים יהודים מארצות ערב

189 ד.3. השפעת מלחמת העצמאות על ערביי ישראל

191..... **פרק שני: עלייה קליטה והתיישבות במדינת ישראל**

191 א. העליות בשנות ה-50 ומדיניות כור ההיתוך

191 א.1. העלייה ההמונית בעשור הראשון להקמת המדינה

192 א.2. תוצאות העלייה ההמונית ומדיניות כור ההיתוך

195 ב. העלייה מברית המועצות בשנות ה-70

195 ב.1. רקע - חיי היהודים בברית המועצות תחת מדיניות "מסך הברזל"

196 ב.2. מבצע חתונה

198 ב.3. כמיהתם של יהודי ברית המועצות לעלות לארץ ישראל

199 ב.4. סיפורם של נתן שרנסקי ואידה נודל כמייצגים את סיפורם של אסירי ציון

199 ב.4.1. סיפורו של נתן (אנטולי) שרנסקי

202 ב.4.2. סיפורו של אידה נודל

204	ב.5. סיכום - דמויותיהם של אידה נודל ונתן שרנסקי:
206	ג. מבצעי העלייה מאתיופיה.....
206	ג.1. רקע.....
208	ג.2. הכמיהה לארץ ישראל
209	ג.3. המסע לארץ ישראל
214	ג.4. שאלת יהדותם של קהילת ביתא ישראל.....
217	ג.5. דמויות בולטות המייצגות את סיפורם של העולים מאתיופיה.....
219	פרק שלישי: יחסי מדינת ישראל והעולם הערבי.
219	א. מלחמות בין ישראל למדינות ערב לאחר קום המדינה.....
219	א.1. מלחמת ששת הימים 1967
221	טבלה מארגנת - יצירות פר"ח
224	שאלות לתרגול החטיבה הרביעית
225	מבחן מתכונת לדוגמה
231	תשובות למבחן מתכונת
238	תשובות לשאלות לתרגול החטיבות